



DRANGEDAL KOMMUNE
Sektor for kunnskap, mangfold og kultur

Rammeplan for skolefritidsordningen i Drangedal kommune.



FORMÅL FOR SFO I DRANGEDAL-SKOLENE

SFO skal i nært samarbeid med foresatte legge til rette for å gi barn, som omfattes av ordningen, et trygt omsorgs- og fritidstilbud før og etter skolens undervisningstid. Med utgangspunkt i barnas alder, funksjonsnivå og interesser skal tilbudet preges av barns behov for omsorg, lek, aktiviteter og sosial læring. SFO skal også bidra til å styrke barnas faglige kompetanse. Det skal gis læringsstøttende aktiviteter, herunder lekselesing og leksehjelp. SFO skal omfatte både inne- og uteaktiviteter.



INNLEDNING

Rammeplanen skal gi retning for innhold og organisering av skolefritidsordningen. Planen forutsetter at skolene utarbeider lokale planer for SFO.

Det er et overordnet mål at elever og foresatte gjennom samordning av skole, SFO, leksehjelp og fritid opplever at tilbudet legger til rette for og støtter opp om den enkelte elevs læring og utvikling. SFO skal preges av struktur og forutsigbarhet, og det forutsetter en ukeplan for aktiviteter som er kjent og tilgjengelig for elever og foresatte.

SFO kjennetegnes ved:

- Å være en alternativ læringsarena som understøtter skolens arbeid med elevenes faglige, sosiale og personlige utvikling
- Å gi et helhetlig tilbud til elevene i samarbeid med skolen
- Å ha et læringsstøttende aktivitetstilbud som er strukturert og forutsigbart
- Å ha en sterk forankring i skolens ledelse
- Å gi et kvalitativt godt leksehjelptilbud

SFO skal preges av tydelige regler og grenser for adferd, samspill og aktiviteter. Det krever et ansvarsbevisst personale som viser respekt, er nærværende og engasjerte i den enkelte elevs helhetlige utvikling og trivsel.

SFO er en betydningsfull arena for utvikling av sosial kompetanse og allsidige ferdigheter i samhandling med andre i ulike situasjoner. Sosial kompetanse og språklige ferdigheter fremmes kontinuerlig gjennom varierte aktiviteter og mestringsopplevelser. SFO er en sentral arena for progresjon av språklige ferdigheter. Daglige aktiviteter og lek gir elevene konkrete opplevelser som grunnlag for kommunikasjon, utvikling av begreper og ferdigheter i å kunne uttrykke følelser og meninger. SFO er viktig som alternativ arena for videreutvikling av de grunnleggende ferdighetene. Utprøving og utforsking samt samtaler om fellesopplevelser gir innsikt, økt ordforråd og kunnskap om logiske sammenhenger.

SFO skal gi omsorg gjennom å skape trygghet, trivsel, toleranse og tilhørighet for alle elever i ordningen. Elever gis omsorg ved å få varierte utfordringer og meningsfulle aktiviteter. God omsorg styrker elevenes forutsetninger for å utvikle tillit til seg selv og andre.

ORGANISERING OG SAMARBEID MELLOM SKOLE OG SFO

Rektor er administrativ og faglig leder av SFO. For å få til en helhetlig skoledag må rektor vise interesse og engasjement for SFO. SFO må være forankret i skolens ledelse, og den har ansvar for å legge til rette for et planmessig og strukturert samarbeid mellom ansatte i skolen og SFO.

Det er viktig med god informasjonsflyt mellom skole og SFO, og skolens planer må være åpne og tilgjengelige for SFO. De reglene som gjelder for skolen, gjelder også for SFO. På denne måten kan SFO følge opp og videreføre satsingsområder, temaer og regler som det arbeides med i skolen og innarbeide disse i lokale planer.

SFO skal ha ute- og innearealer som er egnet til formålet. Det er naturlig at skolen og SFO samarbeider om bruk av skolens lokaler og arealer for å sikre et variert og tilfredsstillende aktivitetstilbud innenfor SFO.

Skole og SFO må samarbeide om oppfølging og tilrettelegging for barn med særskilte behov. Det er naturlig at representanter for SFO deltar på samarbeidsmøter og ansvarsgrupper knyttet til enkeltelever, slik at nødvendige tiltak kan iverksettes både i skole og SFO.

SFO skal ha et godt samarbeid med skolen, foresatte, kulturskolen, frivillige organisasjoner og nærmiljøet. Det er viktig med samordning av informasjon til foresatte slik at SFO fremstår som en del av skolens totale tilbud. SFO må også se til at informasjon når de foresatte. Det skal også holdes felles foreldremøter for årstrinnene og SFO.

MÅL OG INNHOLD

Mål og innhold er strukturert rundt følgende fem områder:

- Natur, teknikk og miljø
- Fysisk aktivitet og lek
- Kunst, kultur og kreativitet
- Mat og helse
- Lekser og fordypning

For disse målområdene er det utarbeidet en beskrivelse samt mål og retningsgivende føringer. I arbeidet med å utforme lokale planer, skal det tas utgangspunkt i de retningsgivende føringene når en skal utforme innhold som sikrer måloppnåelse for den enkelte elev.

Målområde 1: NATUR, TEKNIKK OG MILJØ

Lek og aktiviteter i naturen skal gi elevene mulighet til å reflektere, bruke sansene, gjenkjenne og beskrive naturen og noen av dens kjennetegn.

Med utgangspunkt i skolens årsplaner kan temaer fra realfagene videreføres i SFO, og kunnskap om matematikk, kjemi/fysikk kan øves opp ved lek. Matematiske og tekniske ferdigheter trenes gjennom konstruksjonslek, matlaging og lek ute og inne. Elevene skal få være nysgjerrige og undrende i aktivitetene og oppleve læringen som morsom. En huskeregel for å inkludere og fokusere på de grunnleggende ferdighetene i de daglige aktivitetene er: «gjør det – les det - skriv det – si det og reflekter»! Elevene må daglig utfordres til å bruke og videreutvikle en spesifikk og presis terminologi.

SFO skal ha et særlig blikk for miljø og klima, ikke minst med tanke på at elevene skal bevisstgjøres på miljø- og klimavennlige valg og holdninger.

Retningsgivende føringer for utforming av innhold:

- SFO har tilbud om varierte læringsaktiviteter i naturen
- SFO tilrettelegger for aktiviteter som fremmer matematiske og naturfaglige ferdigheter
- SFO involverer elevene i aktiviteter som fremmer klima- og miljøvennlige valg og bevissthet

Målområde 2: Fysisk aktivitet og lek

SFO skal være en arena hvor en fremmer god folkehelse og daglig fysisk aktivitet og lek. Fysisk aktivitet er et vidt begrep og rommer lek, friluftsliv, trim, trening, mosjon og kroppsøving. Fysisk aktivitet fremmer elevenes konsentrasjonsevne, motoriske kompetanse, mestringsfølelse, selvtillit og psykiske helse – fysisk aktivitet bidrar til god folkehelse. SFO skal benytte nærområder og nærmiljøet og gjerne også utvikle samarbeid med lokalt idrettslag for å fremme fysisk aktivitet og lek.

Leken representerer en helt sentral side ved elevenes sosiale utvikling samtidig som den har en egenverdi. Leken gir kroppsbeherskelse og utvikling av motoriske ferdigheter. Gjennom lek kan elevene tilegne seg kunnskap, verdier og holdninger. Det er viktig at elevene opplever en kombinasjon av frie og styrte aktiviteter både ute og inne. De styrte aktivitetene er en forutsetning for å gi den frie leken gode vilkår.

Mål: Gjennom daglig fysisk aktivitet og lek skal eleven videreutvikle sine sosiale og grunnleggende ferdigheter, og gis muligheter til å etablere og utvikle vennskap.

Retningsgivende føringer for utforming av innhold:

- SFO gir daglige tilbud om frie og styrte aktiviteter ute og inne
- SFO gir elevene muligheter for valg av aktiviteter på ulike læringsarenaer
- Det søkes samarbeid med lokale aktører og frivillige organisasjoner

Målområde 3: Kunst, kultur og kreativitet

Elevene skal få oppleve kunst og kultur samt utvikle sine kreative og estetiske evner. SFO skal legge til rette for eksperimentering med ulike teknikker og materialer. Elevene skal benytte forskjellige verktøy for å skape og oppleve kunst og kultur. Dette kan komme til uttrykk gjennom billed kunst, kunsthåndverk, musikk, dans, drama, språk, litteratur, film, foto, arkitektur og design.

Det skal legges til rette for formidling av elevenes kulturuttrykk, gjerne i fellesskap med skolen. Det skal legges til rette for kreative aktiviteter i forbindelse med kulturelle begivenheter som høytider og merkedager.

Mål: Elevene skal gis erfaring med varierte former for kunst og kultur og få mulighet til å utvikle sine kreative og estetiske evner gjennom arbeid med ulike uttrykk.

Retningsgivende føringer for utforming av innhold:

- SFO tilrettelegger for ukentlige kunst- og kulturaktiviteter
- SFO presenterer ulike kunst- og kulturuttrykk gjennomskoleåret for medelever og foresatte

Målområde 4: Mat og helse

Måltidet i seg selv handler om mer enn å bli mett. Måltidet er viktig for elevenes fysiske og sosiale velvære, og det skal bidra til elevene får energi til å holde aktivitetsnivået ut dagen.

Måltidet er en viktig arena for læring av sosiale ferdigheter, slik som gode måltidsvaner og skikker. Matlaging som aktivitet kan være en arena for utvikling av de grunnleggende ferdighetene og språklig kompetanse.

Mål: SFO skal legge til rette for at måltidet fungerer som en læringsarena for sosiale og språklige ferdigheter.

Retningsgivende føringer for utforming av innhold:

- SFO gir elevene kunnskap om måltidsvaner og skikker
- Måltider fører til at elevene får fornyet energinivået slik at de blir i stand til aktiv deltakelse i samspill og aktiviteter
- SFO legger til rette for at elevene får erfaring med å tilberede måltider

Målområde 5: Lekser og fordypning

SFO skal ha tilbud om lekselesing og leksehjelp. SFO må lage rutiner som sikrer at leksehjelptilbudet er samordnet og koordinert med skolen.

Leksehjelpen må gis i egnede lokaler og med personale som kan yte reell hjelp. Skolen og SFO skal oppmuntre elever til å delta på tilbudet om leksehjelp. Gjennom tilbudet skal elevene kunne få hjelp og veiledning med lekser i alle fag, og det er viktig at elevene opplever at de får den hjelp de trenger. Foresatte må få god informasjon om leksehjelptilbudet og bli involvert i elevenes arbeid med lekser.

Arbeid med lekser og skolefag gir elevene mulighet til fordypning i ulike temaer og fagområder og utvikling av grunnleggende ferdigheter. SFO må tilrettelegge for aktiviteter hvor elevenes naturlige nysgjerrighet og vitebegjær ivaretas.

Mål: Gjennom leksehjelptilbudet skal elevene gis mulighet for faglig utvikling og progresjon.

Retningsgivende føringer for utforming av innhold:

- Skolen og SFO samarbeider om organiseringen av leksehjelptilbudet
- SFO har rutiner som sikrer at leksehjelptilbudet når alle elevene og gis til de som ønsker det
- Leksehjelptilbudet finner sted i egnede lokaler og med egnet personale
- SFO tilrettelegger for at elevene kan fordype seg i ulike temaer og fagområder

DRANGEDALSTANDARD FOR SFO

Drangedalstandard beskriver forventningene som foresatte kan ha til SFO. Den beskriver også forventninger til foresatte med barn i tilbudet. Standarden består av fire områder på bakgrunn av rammeplan for SFO.

INNHold OG AMBISJONER

Hva kan du forvente av SFO?

- Det er god sammenheng mellom innhold og aktiviteter i skolen og SFO
- SFO tilbyr varierte og organiserte aktiviteter knyttet til målområdene i rammeplanen
- Du får se og oppleve hva ditt barn har gjort og lært i SFO
- Du mottar planer for SFO

Hva forventer SFO av deg?

- Du holder deg orientert om ditt barns aktiviteter på SFO

STRUKTUR OG FORUTSIGBARHET

Hva kan du forvente av SFO?

- SFO følger skolens ordensreglement og preges av struktur og forutsigbarhet
- Du finner riktig og relevant informasjon om SFO på skolens nettsider
- Du får informasjon om SFO's åpningstider og ferieplaner
- Du får informasjon om SFO's hovedaktiviteter
- Du får informasjon om hvilke aktiviteter ditt barn deltar i

Hva kan SFO forvente av deg?

- Du henter ditt barn innenfor åpningstiden
- Du betaler oppholdsavgiften innen fastsatt tid
- Du setter deg inn i SFO`s vedtekter og planer
- Du svarer på SFO`s henvendelser vedrørende påmelding til ferier, aktiviteter og annet innen fastsatt tid

TRYGGHET, TRIVSEL OG OMSORG

Hva kan du forvente av SFO?

- Du blir gjort kjent med SFO`s faste rutiner, blant annet innenfor sikkerhet
- Du mottar relevant informasjon i god tid
- Du opplever at barnet ditt trives i SFO
- Du blir kontaktet hvis det er noe spesielt med ditt barn

Hva kan SFO forvente av deg?

- Du gir SFO relevant informasjon om ditt barn
- Du møter ansatte i SFO med respekt
- Du passer på at ditt barn har med seg riktig utstyr til planlagte aktiviteter i SFO

DIALOG OG SAMARBEID

Hva kan du forvente av SFO?

- Du får mulighet til å påvirke innholdet i SFO gjennom FAU og samarbeidsutvalget
- Du blir invitert til møter

Hva kan SFO forvente av deg?

- Du gir SFO tilbakemeldinger på ting du er fornøyd eller misfornøyd med
- Du deltar i brukerundersøkelser
- Du deltar på møter og sosiale arrangementer

Voksenrollen

Skoleeiers forventninger til hva personalet skal:

- Ha anerkjennende grunnholdning som bygger på respekt og likeverd
- Gi alle barn trygghet og omsorg, **se** hvert enkelt barn
- Gi barna rett til å uttrykke seg og delta ut fra egne forutsetninger
- Være lyttende og stille spørsmål istedenfor å gi svar
- Samtale og sette ord på verden, utdype og forklare
- Være gode rollemodeller
- Møte barna på barnas egne premisser
- Være til stede med "hele seg"
- Være inspirerende og motiverende
- Snakke positivt om alle barna. Negative uttalelser vil ofte bli stående som en sannhet
- Legge til rette for aktiviteter for barn ut fra barnets forutsetning
- Stimulere og legge til rette for uteaktiviteter
- Ha fokus på det som virker, ikke det som **ikke** virker
- Møte alle foresatte med respekt og lydhørhet